

Komuniti minoriti dan pembentukan landskap politik lokal: Penglibatan politik belia Siam di Semenanjung Malaysia¹

Sarjit S. Gill¹, Mohd Razali Harun², Ahmad Tarmizi Talib²

¹Jabatan Sains Kemasyarakatan dan Pembangunan, Fakulti Ekologi Manusia, Universiti Putra Malaysia, 43400 UPM, Selangor Darul Ehsan, Malaysia, ²Jabatan Pengajian Kenegaraan dan Ketamadunan, Fakulti Ekologi Manusia, Universiti Putra Malaysia, 43400 UPM, Selangor Darul Ehsan, Malaysia

Correspondence: Sarjit S. Gill (email: sarjit@upm.edu.my)

Abstrak

Makalah ini membincangkan penglibatan politik belia Siam di Semenanjung Malaysia. Wacana politik di Malaysia masih lagi berlegar dalam lingkungan politik komuniti majoriti semata-mata. Wacana politik komuniti minoriti seakan-akan dipinggirkan. Realitinya, komuniti minoriti juga menyumbang kepada perkembangan politik negara. Pasca Pilihan Raya Umum Ke-12 (PRU 12), belia minoriti khususnya dalam kalangan komuniti Siam dilihat sebagai golongan penting dalam mencorak landskap politik negara terutamadalam Pilihan Raya Umum Ke-13 (PRU 13) khususnya di beberapa buah negeri yang dominan dengan komuniti Siam seperti Kedah, Kelantan dan Perlis. PRU 12 telah memberikan kesan besar kepada perubahan landskap politik Malaysia. Keputusan PRU 12 menunjukkan bahawa Barisan Nasional sebagai parti pemerintah tewas di Kedah dan masih lagi gagal menawan Kelantan yang mempunyai komuniti Siam paling ramai di Malaysia. Namun begitu, Kedah jatuh semula ke tangan BN pada PRU13, sementara Kelantan masih kekal berada di bawah penguasaan Pakatan Rakyat (PR). Ini menunjukkan bahawa penglibatan mereka dalam pilihan raya begitu penting dalam membawa perubahan politik. Oleh itu, beberapa persoalan perlu dirungkai terutama berkaitan penglibatan belia komuniti Siam dalam politik. Apakah belia komuniti Siam menyertai parti politik? Apakah jawatan yang mereka sandang? Apakah mereka terlibat dalam program-program politik? Apa yang pasti, penglibatan mereka dalam politik secara langsung bakal memberi impak yang besar dalam perkembangan politik khusus dalam pilihan raya umum.

Katakunci: belia, komuniti minoriti, penglibatan, pilihan raya, politik, Siam

Minority community and the shaping of local political landscape: Political involvement of Siamese youth in Peninsular Malaysia

Abstract

Minority political communities may indeed exert a crucial influence on both political landscapes and political outcomes. The present article discusses political involvement of minority Siamese youth in Peninsular Malaysia. The political discourse in Malaysia still continues to revolve exclusively within the ambits of the majority political community whereas political discussion of the minority community almost seems to be sidelined. In reality, the minority community also contributes to the political development of the nation. Following the 12th General Election (GE 12), the minority youths especially from amongst the Siamese community, are viewed as an important group in determining the political landscape, particularly during the 13th General Elections (GE 13). This is especially true in those states where there is a strong presence of the Siamese community, such as Kedah, Kelantan and Perlis. As

¹Makalah ini telah dibentangkan Seminar Hasil Penyelidikan Institut Pengajian Sains Sosial (IPSAS) Universiti Putra Malaysia pada 15 Disember 2012.

observed, in the 12th General Elections, the ruling Barisan Nasional had lost in Kedah and failed to regain Kelantan which has the highest population of Siamese community in Malaysia. However, Kedah recapitulated into the hands of BN in the GE 13, while Kelantan continued to remain under the control of the Pakatan Rakyat (PR). This might demonstrate that the community's involvement in the elections was pivotal in bringing about political change. As such, a number of questions need to be examined, namely: Do youth from the Siamese community join political parties? What posts do they hold? Are they involved in political programs? What is certain is that their direct involvement in politics has the potential of impacting on political development, particularly on general elections.

Keywords: elections, involvement, minority community, politics, Siamese, youth

Pengenalan

Malaysia merupakan sebuah negara yang mempunyai masyarakat berbilang kaum (Abdul Rahman, 2006; Zaid, 2010) kerana faktor penjajahan oleh kuasa asing seperti Portugis, Belanda, Inggeris dan Jepun. Mereka terdiri daripada kaum Melayu, Cina, India, Orang Asli, Sikh, Siam dan lain-lain di Semenanjung manakala Iban, Bidayuh, Kadazan, Dusun, Sama-Bajau dan suku kaum Bumiputera yang lain kecil bilangannya mendiami Sarawak dan Sabah (Abdul Rahman, 2006). Kepelbagaian yang wujud ini memberikan cabaran besar khususnya dalam usaha membangunkan mereka. Setiap orang daripada mereka perlu diberikan layanan yang adil dan saksama walaupun berbeza kaum, kelas, gender, kepercayaan dan lokasi (Syed Husin, 2004). Ini bermakna bahawa dalam sebuah negara berbilang etnik, semua etnik mempunyai hak yang sama sebagai warga negara misalnya terlibat secara langsung dalam program pembangunan yang dilaksanakan.

Di sebalik kemajmukan masyarakat Malaysia, perbincangan tentang aspek pembangunan politik hanya meliputi komuniti yang dominan sahaja, iaitu Melayu, Cina dan India. Komuniti lain khususnya komuniti minoriti seolah-oleh dipinggirkan. Komuniti Siam merupakan salah satu komuniti minoriti di Malaysia. Menurut Mahadee (2008), petempatan komuniti Siam yang beragama Buddha lebih tertumpu di Negeri Kelantan, Kedah dan Perlis, iaitu negeri-negeri yang bersempadanan dengan Selatan Thailand (Siam).

Di Kelantan, komuniti Siam merupakan komuniti minoriti dan mereka mewakili kira-kira satu peratus daripada jumlah penduduk negeri tersebut yang majoritinya adalah orang Melayu. Kehadiran mereka di Kelantan mempunyai sejarah yang agak berbeza daripada kumpulan etnik lain yang terdapat di Semenanjung Malaysia. Komuniti Siam telah lama berhijrah ke Kelantan, mendahului perpindahan komuniti minoriti lain di negara ini, terutama sekali imigran Cina dan India yang datang secara besar-besaran ke Semenanjung Malaysia pada penghujung abad ke-19 dan permulaan abad ke-20 (Mohamed Yusoff, 2002). Sehingga kini, penduduk keturunan Siam di Malaysia dianggarkan berjumlah 60,000 orang (Mohamed Yusoff, 2012, 2013; Abdul Rahman, 2001).

Seperti komuniti lain, komuniti Siam turut menyumbang kepada pembangunan negara. Buktinya, sudah ramai ahli profesional lahir daripada komuniti minoriti ini. Mereka juga turut mengemblem tenaga dalam menyahut seruan pembangunan yang selalu dicanang oleh pihak kerajaan (Sarjit *et al.*, 2012a). Namun begitu, komuniti Siam masih ketinggalan dalam beberapa aspek terutama aspek politik.

Penglibatan komuniti Siam terutama golongan belia dalam arena politik begitu penting untuk mengubah landskap politik tanah air. Landskap politik Malaysia telah berubah secara drastik pasca PRU 12 pada tahun 2008 lantaran kekalahan mengejutkan BN, iaitu kehilangan 82 kerusi Parlimen kepada pembangkang (Mohd Noor, 2008; Mohd Fuad *et al.*, 2009; Amer *et al.*, 2011). Di peringkat negeri, Pulau Pinang, Selangor, Kedah dan Perak jatuh ke tangan parti pembangkang dan Kelantan terus kekal di bawah PAS (Mansor & Nazri, 2013). Ini bermakna kedua-dua negeri yang mempunyai komuniti Siam berada di bawah kuasa PR pada ketika itu. Perkembangan sedemikian akan lebih menarik lagi apabila pada PRU 13 Kedah berjaya dikuasai semula oleh BN dan Kelantan masih lagi berada di bawah PR.

Memandangkan peri pentingnya komuniti minoriti dalam mengubah landskap politik negara, kajian ini bertujuan untuk membincangkan penglibatan politik belia Siam di Semenanjung Malaysia. Perbincangan ini dapat memberi input kepada wacana politik Malaysia masa kini.

Ulasan kajian lepas

Terdapat banyak kajian yang telah dijalankan oleh para sarjana berkaitan politik di Malaysia terutama selepas PRU 12 yang menyaksikan perubahan landskap politik secara mendadak. Salah satu kajian terkini berkaitan dengan politik belia di Malaysia adalah kajian Sarjit *et al.* (2013) yang memberi tumpuan khusus kepada politik belia minoriti Siam. Kajian tersebut membincangkan secara mendalam berkaitan pola sokongan dan pengaruh politik golongan belia Siam terutama dalam PRU 13. Yang menarik, hasil kajian memberi gambaran jelas bahawa belia Siam masih lagi setia kepada BN sebagai parti pemerintah walaupun mereka berada di bawah kerajaan negeri pimpinan PR selepas PRU 12 yang lalu.

Kajian Mohd Fuad *et al.* (2012) berkaitan dengan pendapat politik awam menjelang PRU 13 di Kedah juga perlu diberikan perhatian. Kajian ini memfokus kepada pelbagai isu penting yang perlu dirungkai terutama menjelang PRU 13 seperti kriteria pemilihan pemimpin dan parti politik, isu-isu tempatan dan nasional yang menjadi perbincangan pengundi serta prestasi pemimpin. Apa yang paling penting, kajian tersebut juga meneliti ramalan parti yang bakal memenangi PRU 13. Namun begitu, kajian ini hanya mengambil etnik majoriti seperti Melayu, Cina dan India sahaja sebagai responden kajian. Etnik Siam tidak termasuk dalam kajian tersebut sedangkan mereka juga boleh dikatakan sebagai undi penentu di kawasan parlimen tertentu seperti Parlimen Pendang dan Parlimen Padang Terap.

Sarjit *et al.* (2012b), dalam kajian yang berkaitan memeriksa penglibatan dan pemilihan pemimpin politik dalam kalangan belia komuniti minoriti di Malaysia. Dalam kajian tersebut, penelitian khusus dibuat ke atas elemen keahlian parti politik, jawatan yang disandang, pemilihan parti politik dan calon dalam pilihan raya. Yang menarik, kajian ini mengambil responden dalam semua komuniti minoriti di Semenanjung Malaysia seperti India Muslim, Orang Asli, Siam, Baba Nyonya, Portugis dan Chetti.

Kajian Mohd Fuad dan Junaidi (2012) pula berkaitan politik belia di Parlimen Muar, Johor yang menjurus kepada pendapat dan keperluan belia. Kajian tersebut memberi tumpuan kepada sumber maklumat belia, kemudahan sukan dan penyertaan dalam persatuan belia, kursus/latihan yang diperlukan dan masalah belia, keperluan, kriteria pemilihan calon dan parti dan pendapat politik. Walau bagaimanapun, kajian tersebut tidak memberi tumpuan kepada belia minoriti.

Kajian Junaidi *et al.* (2012) pula memberi fokus kepada Pilihan Raya Kecil (PRK) Dewan Undangan Negeri Galas di Kelantan yang mempunyai pengundi dalam kalangan komuniti minoriti Orang Asli. Dalam kajian tersebut, mereka menganalisis berkaitan dengan isu dan strategi kempen yang diketengahkan oleh PAS dan UMNO. Selain itu, aspek politik pembangunan, kepimpinan dan pola pengundian menjadi tumpuan utama kajian tersebut.

Kajian Sarjit *et al.* (2012c) yang lain pula meneliti aspek politik komuniti minoriti di Melaka yang mana kurang dijalankan oleh pengkaji lain sebelum ini. Kajian ini memberi tumpuan khusus kepada komuniti minoriti di Melaka seperti golongan belia Chetti, Baba Nyonya dan Portugis. Kajian ini mengupas pola sokongan, persepsi dan penerimaan mereka terhadap BN sebagai parti pemerintah. Secara keseluruhan, kajian tersebut mendapati lebih separuh belia minoriti di Melaka memilih BN sebagai pemerintah di peringkat pusat dan negeri.

Kajian Syarifah dan Amer Saifude (2011) mengupas isu penglibatan golongan muda dalam politik di Terengganu. Dalam kajian tersebut merungkai beberapa persoalan seperti kefahaman politik dan ideologi, faktor-faktor pemilihan wakil rakyat dan pola keluar mengundi pada PRU 12. Namun begitu, kajian itu hanya memberi tumpuan terhadap belia Melayu dan Cina sahaja tanpa mendapatkan pandangan, aspirasi dan cita rasa belia minoriti misalnya komuniti Siam di Parlimen Besut dan Orang Asli di Parlimen Hulu Terengganu dan Kemaman.

Berdasarkan sorotan karya di atas, wujud jurang yang ketara tentang isu penglibatan politik komuniti minoriti Siam di Malaysia. Kajian ini berusaha untuk memenuhi kelompongan tersebut.

Metodologi

Reka bentuk penyelidikan yang digunakan dalam kajian ini adalah survei dengan menggunakan borang kaji selidik. Dalam pengumpulan data primer, pemerhatian tidak turut serta digunakan bagi memberi nilai tambah kepada kekuatan dalam penemuan kajian. Umumnya, kajian ini hanya melibatkan kawasan Semenanjung Malaysia sahaja, iaitu Kelantan dan Kedah. Lokasi ini dipilih kerana negeri tersebut mempunyai komuniti Siam yang paling ramai yang sesuai untuk dijadikan responden kajian ini. Seramai 129 orang belia Siam terlibat sebagai responden dalam kajian ini. Pemilihan responden adalah secara pensampelan mudah (*convenience sampling*). Responden adalah golongan belia yang berumur antara 18 dan 40 tahun. Kumpulan umur ini agak bertepatan dengan pendefinisian belia yang diberikan oleh Dasar Pembangunan Belia Negara (1997), iaitu belia adalah penduduk yang berumur 15 hingga 40 tahun. Data yang dikumpul dianalisis secara deskriptif dengan menggunakan pakej statistik *SPSS 20.0 for Windows*.

Hasil kajian dan perbincangan

Latar belakang demografi

Kajian telah dijalankan di dua buah negeri, iaitu Kelantan dan Kedah. Seramai 129 orang responden (58.1% lelaki dan 41.9% perempuan) dalam kalangan komuniti Siam terlibat dalam kajian ini. Kawasan kajian terdiri daripada beberapa petempatan komuniti Siam di kawasan luar bandar. Majoriti umur belia yang menjadi responden dalam kajian ini berumur antara 22 tahun hingga 31 tahun. Responden yang terlibat terdiri daripada latar belakang pendidikan dan pekerjaan yang berbeza. Purata pendapatan mereka ialah RM873 sebulan. Kesemua responden menganut agama Buddha.

Keahlian parti politik

Belia merupakan aset penting bagi sesebuah negara (Mohd Fadzilah, 1998; Azimi *et al.*, 2002; Asnarulkhadi, 2011). Oleh itu, penyertaan belia adalah kritikal sebagai pemacu utama dalam menyumbang bakat berkebolehan untuk menyokong keperluan sumber manusia dalam pembangunan ekonomi negara (Malaysia, 2010). Golongan belia perlu dilibatkan secara langsung dalam semua program pembangunan yang dianjurkan oleh pihak kerajaan. Mereka bukan hanya perlu terlibat dalam struktur pembangunan yang bersifat ekonomik semata-mata, malah mereka perlu didedahkan dengan aspek politik (Sarjit *et al.*, 2012c).

Dalam konteks komuniti Siam, mereka perlu diberikan lebih pendedahan dalam politik. Salah satu cara untuk melibatkan mereka dalam arena politik ialah dengan menggalakkan penglibatan dalam politik kepartian. Melalui penglibatan dalam parti politik, mereka mampu mengasah bakat kepimpinan di samping menyuarakan idea dan kritikan untuk membangunkan negara. Namun begitu, kebanyakan belia Siam tidak terlibat dalam politik kepartian. Berdasarkan hasil kajian, sebanyak 82.2 peratus belia Siam tidak menjadi ahli mana-mana parti politik. Ini kerana komuniti minoriti tidak mempunyai parti politik khas untuk membela mereka. Walau bagaimanapun, terdapat dalam kalangan mereka ini yang menyertai parti politik yang tidak bersifat perkauman seperti Parti Gerakan Rakyat Malaysia (PGRM), Parti Keadilan Rakyat (PKR) dan Parti Islam Se-Malaysia (PAS) melalui penyertaan ke dalam Kelab Penyokong Pas (Sarjit *et al.*, 2012a). Jadual 1 menunjukkan keahlian belia Siam dalam parti politik.

Jadual 1. Keahlian belia Siam dalam parti politik

Keahlian	Peratus
Ya	17.8
Tidak	82.2

Sumber: Kajian Sarjit *et al.* (2012a)

Jawatan dalam parti politik

Dalam sesebuah organisasi politik, jawatan merupakan sesuatu yang menjadi sasaran kebanyakan ahli. Melalui jawatan yang disandang mereka mempunyai kuasa dalam proses pembuatan keputusan berkaitan arah tuju parti, dasar dan strategi parti. komuniti Siam tidak mempunyai parti politik khusus, maka mereka kurang berpeluang memegang jawatan tertinggi dalam parti politik. Tambahan pula, mereka menghadapi saingan sengit daripada komuniti yang lebih dominan dalam parti tersebut. Misalnya, sekiranya menyertai UMNO (*United Malays National Organisation*) mereka pasti menerima tentangan sengit dalam perebutan jawatan daripada komuniti Melayu.

Berdasarkan hasil kajian, sebanyak 10.9 peratus belia Siam yang menyandang jawatan tertinggi dalam parti, iaitu YDP/Pengerusi (1.6%), Setiausaha/Penolong Setiausaha (2.3%), Bendahari (3.1%) dan Ahli Jawatankuasa (3.9%). Ini menunjukkan bahawa penglibatan belia Siam dalam aspek kepimpinan organisasi politik masih rendah. Tanpa jawatan tinggi dalam parti politik belia Siam menghadapi kekangan dan halangan untuk menyuarakan pandangan dan permasalahan terutama yang berkaitan dengan komuniti mereka. Realitinya, komuniti Siam masih lagi dibelenggu pelbagai masalah seperti pendidikan, kemiskinan, kesihatan dan sebagainya. Sepatutnya, belia Siam perlu diberikan ruang yang lebih besar oleh kelompok dominan dalam parti politik yang disertai. Dengan itu mereka boleh memainkan peranan yang sewajarnya dalam memantapkan parti dan membela golongan yang masih terpinggir. Justeru, pemilihan jawatan dalam parti yang berasaskan etnik semata-mata hanya membuatkan komuniti Siam terus terpinggir dalam politik negara. Mereka yang menjadi ahli biasa sahaja tidak akan memberikan impak yang besar kepada pembangunan komuniti kerana berpeluang menghadiri mesyuarat hanya sekali dalam setahun. Jadual 2 menunjukkan jawatan belia Siam dalam parti politik.

Jadual 2. Jawatan belia Siam dalam parti politik

Jawatan	Peratus
YDP/Pengerusi	1.6
NYDP/TimbanganPengerusi	-
Setiausaha/Pen. Setiausaha	2.3
Bendahari	3.1
Ahli Jawatankuasa	3.9

Sumber: Kajian Sarjit *et al.* (2012a)

Kehadiran dalam program politik

BN dan PR merupakan pesaing utama dalam arena politik negara khususnya dalam memenangi pilihan raya. Sudah pasti kedua-dua pihak akan cuba mendekati pengundi khususnya golongan belia untuk melebar pengaruh mereka. Antara kaedah yang digunakan ialah melalui pelbagai program. Kehadiran mereka dalam pelbagai program yang dianjurkan oleh BN dan PR perlu dikaji untuk menganalisis penglibatan belia Siam dalam politik.

Secara keseluruhannya, semua program yang dianjurkan oleh BN dan PR kurang mendapat sambutan yang memberangsangkan daripada belia Siam. Berdasarkan kajian, hanya 23.3 peratus belia Siam yang pernah hadir ceramah politik anjuran BN. Manakala yang menghadiri ceramah politik anjuran PR lebih kecil jumlahnya, iaitu sebanyak 9.3 peratus. Peratusan kehadiran mereka ini agak kecil kerana parti

politik kurang memberi tumpuan untuk menyampaikan maklumat di kawasan luar bandar berbanding di kawasan bandar. Kebanyakan ceramah politik diadakan di bandar besar seperti Alor Setar dan Kota Bharu. Tambahan pula, di bandar terdapat pelbagai kemudahan untuk memudahkan pihak penganjur mengadakan ceramah politik yang boleh menarik ramai pendengar.

Dapatan kajian menunjukkan belia Siam kurang terlibat dengan mesyuarat agung. Malah hanya 12.4 peratus responden yang pernah menghadiri mesyuarat agung anjuran BN dan 4.7 peratus mesyuarat agung anjuran PR. Rendahnya peratus kehadiran ini juga selaras dengan keahlian mereka yang kecil dalam parti politik. Ketakhadiran dalam mesyuarat agung juga menyebabkan mereka tidak boleh memilih pemimpin dalam kalangan komuniti Siam untuk memegang jawatan tinggi sekiranya pengundian dijalankan.

Sebanyak 35.7 peratus belia Siam menyatakan pernah hadir ke rumah terbuka/majlis/keraian/jamuan rakyat yang dianjurkan oleh BN dan hanya 14.7 peratus anjuran PR. Kehadiran tersebut adalah kerana ingin beramah mesra dengan pemimpin politik dan mendapatkan makanan percuma. Namun begitu, kebanyakan mereka yang tidak pernah hadir menyatakan bahawa amat kurang majlis seumpama itu diadakan di kawasan mereka. Pada pandangan mereka kedua-dua parti BN dan PR hanya menumpukan program keraian di kawasan bandar semata-mata.

Belia Siam juga kurang terlibat dalam kerja-kerja sukarela atau kebajikan anjuran parti politik (Jadual 3). Sebanyak 12.4 peratus responden terlibat dalam aktiviti mengagihkan bantuan kepada masyarakat yang dianjurkan oleh BN dan hanya 3.9 peratus responden terlibat dengan program anjuran PR. Hasil kajian juga menunjukkan bahawa kebanyakan belia Siam belum mempunyai semangat kesukarelawanan. Dalam sesetengah kes, kerja sukarela anjuran parti politik kurang mendapat sambutan kerana mereka yang menjadi tenaga sukarela secara langsung akan dilabelkan sebagai penyokong atau ahli parti yang menganjur program tersebut. Sewajarnya sikap seperti itu dikikis. Ini kerana mereka yang terlibat dalam kerja sukarela merupakan pekerja profesional yang bertindak sebagai agen perubahan komuniti.

Jadual 3. Kehadiran belia Siam dalam program politik

Pernyataan	Anjuran Barisan Nasional (BN)		Anjuran Pakatan Rakyat (PR)	
	Pernah Hadir	Tidak Pernah Hadir	Pernah Hadir	Tidak Pernah Hadir
1. Ceramah politik	23.3	76.7	9.3	90.7
2. Mesyuarat agung	12.4	87.6	4.7	95.3
3. Rumah terbuka/majlis keraian/jamuan rakyat	35.7	64.3	14.7	85.3
4. Berkempen dari rumah ke rumah/perayu undi	12.4	87.6	4.7	95.3
5. Membantu mengagihkan bantuan kepada masyarakat	12.4	87.6	3.9	96.1

Sumber: Kajian Sarjit *et al.* (2012a)

Penglibatan dalam kegiatan politik

Belia Siam terlibat dalam politik melalui pelbagai cara. Kajian ini juga memberi fokus kepada penglibatan belia Siam dalam kegiatan politik misalnya dalam pendaftaran sebagai pemilih. Senario terkini menunjukkan bahawa masih ramai dalam kalangan belia yang masih belum mendaftar sebagai pengundi. Menurut Wan Ahmad (2010) jumlah yang mendaftar sebagai pemilih sehingga Mei 2010 ialah 11,247,525 pemilih daripada 15.6 juta warganegara yang berumur 21 tahun dan ke atas. Ini bermakna terdapat 4.3 juta warganegara yang telah cukup umur untuk mengundi tetapi masih belum mendaftar. Hasil kajian menunjukkan bahawa 74.4 peratus belia Siam telah mendaftar sebagai pengundi. Namun begitu, peratusan ini masih belum boleh dibanggakan kerana masih ramai dalam kalangan mereka yang belum mendaftar walaupun telah mencapai umur 21 tahun. Mereka yang tidak mendaftar sebagai pemilih (25.6%) seolah-olah tidak prihatin terhadap hak mereka sebagai warganegara dalam menentukan teraju

pemerintahan Malaysia untuk tempoh lima tahun akan datang. Sementara itu, sebanyak 52.7 peratus belia Siam telah menjalankan tanggungjawab sebagai pengundi pada PRU 12 yang lalu. Namun begitu, terdapat juga mereka yang telah mendaftar tetapi enggan mengundi. Sesetengah mereka menganggap bahawa satu undi mereka tidak memberi kesan kepada parti yang disokong atau parti lawan.

Sebanyak 16.3 peratus sahaja belia Siam yang memakai/mempamerkan lambang parti politik. Ini kerana mereka tidak mahu pegangan dan sokongan terhadap mana-mana parti politik dizahirkan kepada khalayak ramai. Senario sedemikian amat menonjol terutama di negeri yang diperintah oleh PR. Ini kerana mereka berpendapat sokongan yang dizahirkan terhadap mana-mana parti politik akan memberi impak besar dalam mendapatkan bantuan. Sekiranya sokongan tidak ditonjolkan mereka mampu mendapatkan bantuan daripada kedua-dua pihak, iaitu BN dan PR. Di samping itu, belia Siam juga kurang membincangkan isu pembangunan komuniti setempat, iaitu hanya 38.8 peratus sahaja yang terlibat. Ini menggambarkan mereka kurang prihatin terhadap isu-isu pembangunan setempat. Walhal, komuniti Siam mengalami pelbagai masalah pembangunan khususnya keperluan asas (bekalan air bersih, sekolah, makanan berkhasiat), pendidikan, ekonomi dan sebagainya. Jadual 4 menunjukkan penglibatan belia Siam dalam kegiatan politik.

Jadual 4. Penglibatan belia Siam dalam kegiatan politik

Bil.	Penyataan	Ya (%)	Tidak (%)
1	Adakah anda telah mendaftar sebagai pengundi	74.4	25.6
2	Adakah anda mengundi dalam pilihan raya umum lepas	52.7	47.3
3	Memakai lencana atau melekatkan <i>stiker</i> atau meletakkan bendera sesebuah parti pada kenderaan	16.3	83.7
4	Membincangkan isu pembangunan komuniti setempat	38.8	61.2

Sumber: Kajian Sarjit *et al.* (2012a)

Secara keseluruhannya. Dapat dikatakan di sini bahawa perkembangan dan perubahan landskap politik Malaysia pasca PRU 12 pada 8 Mac 2008 telah memberi 'tsunami' dan kejutan kepada semua pihak terutama parti politik dan masyarakat umum. Kini, tumpuan banyak terarah kepada golongan belia kerana mereka merupakan pengundi baharu. Oleh itu, penglibatan belia dalam politik kepartian amat penting dan wajar diraikan untuk melihat sejauh mana keberkesanan mereka sebagai 'watak utama' dalam PRU 13 akan datang. Belia minoriti merupakan sebahagian daripada belia yang lain. Sumbangan mereka khususnya dalam mencorak landskap politik semasa negara tidak boleh dipandang remeh oleh mana-mana pihak khususnya parti-parti politik (Sarjit *et al.* 2011). Hal ini lebih ketara lagi dalam kalangan Siam di negeri Kelantan dan Kedah.

Kesimpulan

Dalam konteks negeri Kelantan dan Kedah, belia Siam mempunyai peranan yang besar sebagai kuasa penentu sama ada mengekalkan atau mengubah kerajaan sedia ada. Keputusan PRU 13 yang lepas menunjukkan bahawa Kedah telah jatuh semula ke tangan BN. Sudah pasti undi komuniti Siam akan menjadi sasaran BN dan PR pada PRU 13 tempoh hari. Justeru, belia Siam sudah membuat keputusan bersama rakyat yang lain. Walau siapapun yang memerintah Kedah dan Kelantan selepas PRU13, komuniti minoriti Siam perlu mendapat pembelaan sewajarnya. Sumbangan politik mereka wajar diraikan. Mereka juga tidak harus dipinggirkan daripada arus pembangunan perdana di negara ini.

Penghargaan

Penulis merakamkan penghargaan kepada Universiti Putra Malaysia kerana membiayai kajian ini selama dua tahun melalui *Research University Grant Scheme* (RUGS) (2010-2012).

Rujukan

- Abdul Rahman Embong (2001) The cultural and practice of pluralisme in Postcolonial Malaysia. In: Robert W. Hefner (ed.) *The politics of multiculturalism: Pluralism and citizenship in Malaysia, Singapore and Indonesia*. University of Hawai Press, Hawai, USA.
- Abdul Rahman Embong (2006) *Negara bangsa: Proses dan perbahasan*. (Edisi Kedua). Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi.
- Amer Saifude Ghazali, Mohammad Redzuan Othman, Zulkanain Abdul Rahman, Rosmadi Fauzi (2011) Politik etnik Malaysia: Analisis pasca Pilihan Raya Umum Ke 12 mengenai sokongan bukan Melayu kepada UMNO dan PAS. *Geografia Online Malaysia Journal of Society and Space*, 7 (2), 18 - 27.
- Asnarulkhadi AS (2011). Permasalahan belia: Pendekatan bagi mendepani cabaran. In: Haslinda Abdullah, Sarjit S. Gill, Ismi Arif Ismail, Turiman Suandi, Nobaya Ahmad, Dzulhilmi Dahlan (eds) *Siri pembangunan belia - Belia pewaris IMalaysia*. Penerbit Universiti Putra Malaysia, Serdang.
- Azimi H, Turiman S, Ezhar T (2002) Persatuan belia di Malaysia: Perkembangan & penyerlahan potensi. Unit Pengajian Pembangunan Belia, Fakulti Pengajian Pendidikan, Universiti Putra Malaysia, Serdang.
- Dasar Pembangunan Belia Negara* (1997) Kementerian Belia dan Sukan Malaysia, Kuala Lumpur.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali, Mohd Faidz Mohd Zain (2012) Kawasan Dewan Undangan Negeri (Dun) Galas, Kelantan: Analisis geografi Pilihan Raya. *Journal of Social Science and Humanities*, 7 (1), 64-74.
- Malaysia (2010) Rancangan Malaysia Kesepuluh (RMK 10). Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri, Putrajaya.
- Mansor Mohd Noor, Nazri Muslim (2013) Mengutip iktibar daripada tsunami politik 2008. In: Shamsul Amri Baharuddin, Mansor Mohd Noor (eds) *PRU-13: Siapa pilihan pengundi?* Institut Kajian Etnik (KITA), Bangi.
- Mohd Fadzilah K (1998) Pembentukan kecemerlangan jati diri belia. In: Azimi H, Turiman S (eds) *Pengukuhan sinergi belia dan negara: Agenda agen pembangunan pewaris negara*. Unit Pembangunan Pengajian Belia, Fakulti Pendidikan, Universiti Putra Malaysia, Serdang.
- Mahadee MI (2008) Adaptasi sosial masyarakat Thai Buddha di Tanah Merah, Kelantan. In: Sarjit S. Gill & Lee Yok Fee (eds) *Masyarakat dan kepelbagaian sosial di Malaysia*. Penerbit Universiti Malaysia, Serdang.
- Mohamed Yusoff I (2002). Pengekalan identiti masyarakat minoriti Thai di Kelantan. In: Rahimah Abd. Aziz & Mohamed Yusoff Ismail (eds) *Masyarakat, budaya dan perubahan*. Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi.
- Mohamed Yusoff I (2012). Masyarakat Siam di Kelantan: Peranan biara dan bikhu dalam perkembangan bahasa ibunda. Kertas Kerja, Seminar Peranakan Perbadanan Perpustakaan Awam Melaka, 28 Disember 2012, pp. 1-9.
- Mohamed Yusoff I (2013) Agama Buddha dalam persekitaran Islam di Kelantan. Syarahan Umum. Open University Malaysia, 2 Julai.
- Mohd Fuad Mat Jali, Junaidi Awang Besar, Mohd Jalaludin Hashim, Novel Lyndon, Viknesh R (2012) Pendapat politik awam pra-Pilihan Raya Umum ke-13 di Kedah. *Geografia Malaysia Journal of Society and Space* 8 (8), 55 - 64.
- Mohd Fuad Mat Jali, Junaidi Awang Besar (2012) Pendapat dan keperluan generasi muda di Kawasan Parlimen Muar, Johor. *Journal of Social Sciences and Humanities* 7 (1), 50-63.

- Mohd Fuad Mat Jali, Junaidi Awang Besar, Kamaruddin M Said (2009) Pemerintahan Pakatan Rakyat (PR): Kajian pungutan pendapat di kalangan kakitangan awam Negeri Selangor, Malaysia. *Geografia Online, Malaysian Journal of Society and Space* 5 (1), 44 – 53.
- Mohd Noor Y (2008) Keputusan Pilihan raya Umum 2008: Mungkinkah terbentuknya sistem dua parti di Malaysia. In: Worrn Kabul, Shireen Haron, Mat Zin Mat Kib, Abdul Kadir Rosline (eds) *Prosiding Seminar Politik Malaysia: Landskap Politik Malaysia Pasca Pilihan raya Ke 12*, pp. 191-198. Pusat Penerbitan Universiti, Universiti Teknologi Mara, Shah Alam.
- Sarjit S. Gill, Mohd Razali Harun, Ahmad Tarmizi Talib (2013) Analisis pola sokongan dan pengaruh politik belia minoriti Siam menjelang PRU-13. In: Shamsul Amri Baharuddin, Mansor Mohd Noor (eds) *PRU-13: Siapa pilihan pengundi?* Institut Kajian Etnik (KITA), Bangi.
- Sarjit S. Gill, Jayum A. Jawan, Nobaya Ahmad, Ahmad Tarmizi Talib, Ma'rof Redzuan, Haslinda Abdullah, Lee Yok Fee, Charanjit Kaur, Mohd Roslan Rosnon, Mohd Razali Harun (2012a) Laporan penyelidikan persepsi dan penerimaan belia minoriti terhadap parti pemerintah. Research University Grant Scheme (RUGS). Universiti Putra Malaysia.
- Sarjit S. Gill, Ahmad Tarmizi Talib, Mohd Razali Harun, Mohd Roslan Rosnon (2012b) Penglibatan dan pemilihan pemimpin politik dalam kalangan belia minoriti di Semenanjung Malaysia. *Malaysian Journal of Youth Studies* 6 (Jun), 43-62.
- Sarjit S. Gill, Mohd Razali Harun, Ahmad Tarmizi Talib (2012c) Sokongan, persepsi dan penerimaan belia minoriti di Melaka terhadap parti pemerintah. *Prosiding Seminar Kepimpinan dan Dasar Najib*, pp 1-14. Universiti Teknologi Mara Cawangan Sabah. 13-15 September.
- Sarjit S. Gill, Jayum A. Jawan, Nobaya Ahmad, Ahmad Tarmizi Talib, Ma'rof Redzuan, Haslinda Abdullah, Lee Yok Fee, Charanjit Kaur, Mohd Roslan Rosnon, Mohd Razali Harun (2011) Persepsi dan penerimaan belia minoriti terhadap parti pemerintah. *Proceedings of Conference on Elections & Democracy in Malaysia 2011*, pp. 120-130. Universiti Malaysia Sarawak.
- Syarifah Nor Aishah Syed Mahadzar, Amer Saifude Ghazali (2011) Kelompok muda dalam ruang politik negara: Satu kajian awal di Terengganu. *Prosiding Persidangan Kebangsaan Masyarakat, Ruang dan Alam Sekitar (MATRA 2011)*, (Tema D), pp. 280-295.
- Syed Husin A (2004) *Merdeka rakyat dan keadilan*. Petaling Jaya: SIRD.
- Zaid A (2010) Pengenalalan hubungan etnik di Malaysia secara umum. In: Zaid Ahmad (ed) *Hubungan etnik di Malaysia* (Edisi Kedua). Oxford Fajar, Shah Alam.
- Wan Ahmad Wan Omar (2010) 4.3 juta rakyat 21 tahun dan ke atas masih belum mendaftar. [cited 8 October 2011]. Available from: http://www.spr.gov.my/index_files/artikelweb/artikelBELUMDAFTAR.pdf.